

Gespreksnotitie harmonisatie van de rioolheffing Gooise Meren

1. Inleiding

De opgave die voorligt is de harmonisatie van de verordening rioolheffing van de gemeente Gooise Meren. Een nieuwe gemeente die ontstaan is per 1 januari 2016 door de samenvoeging van de gemeenten Bussum, Muiden en Naarden. De gemeente is volgens de Wet Algemene regels herindeling (Arhi) verplicht om binnen twee jaar na de herindelingsdatum de belastingen te hebben geharmoniseerd. De Onroerende zaakbelasting (OZB), de afvalstoffenheffing en een paar kleinere verordeningen zijn reeds geharmoniseerd.

Een belangrijk aspect bij de harmonisatie van lokale lasten is de beeldvorming naar burgers en bedrijven. Onderstaand harmonisatievoorstel kan betekenen dat de lasten voor bepaalde groepen belastingplichtigen gaan toenemen. Dit dient zo tijdig mogelijk te worden gecommuniceerd, zodat de doelgroepen zich niet voor een 'fait accompli' zien gesteld. Gemeentelijke fusies kunnen tot verhoging van lastendruk leiden, terwijl de verwachting vaak tegenovergesteld is bij burgers en bedrijven. Gezien de uiteenlopende heffingsgrondslagen en tarieven bij de drie voormalige gemeenten zullen stijgingen van tarieven voor bepaalde groepen belastingplichtigen vrijwel onvermijdelijk zijn.

In de gemeente Gooise Meren wordt in 2016 al rioolheffing geheven. Per oude fusiegemeente is dit verschillend ingevuld. In 2015 hadden de drie oude gemeenteraden nog de tarieven, die in 2016 zouden gaan gelden, vastgesteld. Dit betekende 3 verschillende rioolheffingen die gebaseerd waren op de systematiek en de tarieven die golden in de drie fusiegemeenten. Om de lastendrukontwikkeling (betreft OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) te beperken heeft de raad van de gemeente Gooise Meren besloten om in de woonkern Bussum in 2016 geen rioolheffing te heffen.

De harmonisatie van de verordening rioolheffing Gooise Meren houdt dus in feite in dat voor het belastingjaar 2017 een verordening rioolheffing wordt vastgesteld die voor alle woonkernen gaat gelden.

2. Wetgeving

Op 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen hiervan zijn:

- verankering grondwaterzorgplicht voor gemeenten voor openbaar gemeentelijk gebied;
- splitsing van afvalwaterzorgplicht en hemelwaterzorgplicht;
- verbreding van de afvalwaterzorgplicht;
- invoering van de 'brede rioolheffing' ter bekostiging van alle gemeentelijke wateropgaven.

Bij de invoering van deze brede rioolheffing is opgemerkt dat het bepalen van de belastingplichtige, de heffingsgrondslag, de heffingsmaatstaf etcetera wordt overgelaten aan het lokale bestuur. Dit om het de gemeenten mogelijk te maken zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij het systeem dat zij gebruiken voor de heffing van het oude rioolrecht.

Gemeenten zijn vrij in de keuze van de belastingplichtige en heffingsmaatstaf. Een gemeente heeft de mogelijkheid het tarief te differentiëren naar de aard van het eigendom dat op de riolering is aangesloten, bijvoorbeeld differentiatie tussen niet-woningen en woningen.

3. Mogelijkheden rioolheffing

Om de harmonisatie van de verordening rioolheffing te realiseren is het van belang dat de navolgende vragen worden beantwoord:

- Eén of meerdere rioolheffingen?
- Wie worden de belastingplichtigen?
- Wat wordt(en) de heffingsmaatstaf/maatstaven?
- Welk opbrengstenniveau wordt nagestreefd, hoe dient dit uiteindelijk te worden vertaald in feitelijke tarieven en hoe ziet de lastendrukontwikkeling er dan uit?

In deze notitie worden deze vragen nader uitgewerkt. .

3.1 Eén of meerdere heffingen?

Sinds de inwerkingtreding van de brede rioolheffing kan gekozen worden uit de volgende twee mogelijkheden:

1. één niet naar watertaken gesplitste heffing (=één heffing waaruit de kosten van zowel de waterketen (afvalwater) als het watersysteem (hemel- en grondwater) worden bekostigd;
2. een naar watertaken gesplitste heffing (bij deze variant worden er twee belastingen geheven, waarvan één belasting wordt geheven voor de waterketen (afvalwater) en één belasting voor het watersysteem (hemel- en grondwater). Iedere belasting heeft dan zijn eigen belastingplichtigen, heffingsmaatstaf, tarief en kostenonderbouwing.

Op dit moment is in de Gooise Meren geen sprake van een (volledige) fysieke scheiding van het huishoudelijk en bedrijfsafvalwater aan de ene kant, en hemelwater en ingezameld grondwater aan de andere kant. Nagenoeg binnen het gehele gebied is thans sprake van een gemengde riolering, waarop zowel het afval- als het hemelwater wordt afgevoerd. Het zou daarom onevenredig veel perceptiekosten met zich meebrengen om een nieuwe heffing op te zetten voor de zorgtaken mb.t. hemel- en grondwater. In de huidige gemeentelijke rioleringsplannen van Muiden en Naarden/Bussum is overigens uitgegaan van één rioolheffing. Hierdoor is het gecompliceerd om een verdeling te maken tussen de kosten die worden gemaakt voor de verschillende taken. Het invoeren van twee heffingen zou derhalve niet aansluiten bij de feitelijke situatie en dus kunnen leiden tot minder gedegen kostenonderbouwing en –toerekening.

Een dergelijke ingrijpende wijziging leidt ongetwijfeld tot extra bezwaar- en beroepsprocedures en kan de verbindendheid van de verordening in gevaar brengen.

Voorstel:

Het voorstel is één rioolheffing te hanteren waarbij de structuur van de huidige rioolheffing gehandhaafd blijft.

3.2 Wie worden de belastingplichtigen?

De belastingplichtige is degene die de aanslag ontvangt en deze moet betalen. Er kan binnen deze variant worden gekozen uit één van de volgende mogelijkheden:

- a. een eigenarenheffing: dit is een heffing van degene die eigenaar is van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering of de eigenaar die anderszins belang heeft bij de watertaken;
- b. een gebruikersheffing: dit is een heffing van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijk riolering wordt afgevoerd of de gebruiker die anderszins belang heeft bij de watertaken;
- c. een combinatie van de eigenarenheffing en de gebruikersheffing (mengvorm).

Hieronder wordt een beeld geschetst van degene die belastingplichtige was in 2015 in de gemeenten Naarden, Muiden en Bussum. Voor 2015 is gekozen, omdat toen ook in Bussum voor de rioolheffing moest worden betaald.

Tabel 1 Groepen belastingplichtigen	Rioolheffing wordt wel/niet geheven:			Geheven van:		
	Naarden	Muiden	Bussum	Naarden	Muiden	Bussum
a. Bedrijven (grootverbruikers)	ja	ja	ja	gebr	gebr	gebr
b. woningen	ja	ja	ja	gebr	gebr	Eig.
c. bedrijven (met beperkte waterafvoer)	ja	ja	ja	gebr	gebr	Eig.

Noot: gebr = gebruiker; eig. = eigenaar

Ad a en c Bedrijven (grootverbruikers) en bedrijven (met beperkte waterafvoer)

Uit tabel 1 blijkt dat deze heffing in de 3 fusiegemeente wordt gehanteerd. Bij bedrijven (grootverbruikers) wordt geheven van de gebruiker. Het ligt voor de hand om uit oogpunt van gewinning en acceptatie deze heffing ook in de Gooise Meren te handhaven.

Per gemeente verschilt op dit moment de definiëring van grootverbruiker. Per gemeente is dit als volgt geregeld:

- Naarden bij een gebruik van meer dan 400 m³ (in 2016: 70 stuks);
- Muiden bij een gebruik van meer dan 500 m³ (in 2016: 16 stuks);
- Bussum bij een gebruik van meer dan 1000 m³ (in 2015: 29 stuks).

Ten behoeve van de harmonisatie is het voorstel om het aantal m³ wanneer een bedrijf als grootverbruiker wordt betiteld vast te stellen op de ruimst gevoerde definiëring, te weten 1000 m³. Daarmee worden de perceptiekosten verlaagd aangezien minder bedrijven als grootverbruiker zullen worden aangemerkt.

Bij bedrijven (met beperkte waterafvoer) werd in de kernen Naarden en Muiden de rioolheffing geheven van de gebruiker. In de kern Bussum in het verleden bij de eigenaar. In de kern Bussum werd dit jaar geen rioolheffing doorgevoerd. Het ligt uit praktisch oogpunt ook hier voor de hand om voor de bedrijven (met beperkte waterafvoer) de rioolheffing ook neer te leggen bij de gebruiker. Daarmee wordt voor de kernen Naarden en Muiden de huidige gedragslijn doorgetrokken. Dit brengt met zich mee dat voor ALLE bedrijven de rioolheffing bij de gebruiker wordt neergelegd.

Voorstel:

Het voorstel is bij de belastingplichtige bedrijven (grootverbruikers) en bedrijven (met beperkte waterafvoer) een gebruikersheffing te hanteren. Tevens is het voorstel een bedrijf als grootverbruiker te definiëren bij een jaarlijks waterverbruik dat meer is dan 1000 m³.

Ad b Woningen

Dit is de grootste groepen belastingplichtigen. De Gemeente Gooise Meren kent 25.460 woningen en 2.246 bedrijven.

Zoals uit tabel 1 blijkt, heffen de fusiegemeenten Naarden en Muiden voor de woningen de rioolheffing van de gebruiker en in Bussum van de eigenaar. Omdat dit verschillende groepen belastingplichtigen kunnen zijn, is het onontkoombaar dat er altijd een groep belastingplichtigen is die meer en een groep belastingplichtigen die minder rioolheffing dan in het verleden gaat betalen.

Belastingplichtige van de rioolheffing: keuze tussen eigenaar en gebruiker

Het landelijk beeld is ongeveer dat 36 % van de gemeenten alleen een eigenarenheffing kent en 42 % van de gemeenten alleen een gebruikersheffing. Tenslotte heeft ongeveer 22 % van de gemeenten zowel een eigenaren- als een gebruikersheffing.

In tabel 2 worden de voor- en de nadelen van een keuze tussen de eigenarenheffing en de gebruikersheffing of een mengvorm weergegeven. Deze voor- en nadelen worden belicht vanuit zowel het perspectief van de gemeente als van de burgers.

Tabel 2 Keuze tussen belastingplichtigen: eigenaar, of gebruiker, of mengvorm	
keuze voor de eigenaar	keuze voor de gebruiker
Vooraf: Voor de eigenaar die de woning bewoont en derhalve ook gebruiker is verandert er – qua belastingdruk – niet veel.	Vooraf: Voor de eigenaar die de woning bewoont en derhalve ook gebruiker is verandert er – qua belastingdruk – niet veel.
voordelen	voordelen
<i>Vanuit de gemeente bezien:</i> De (perceptie)kosten bij eigenarenheffing zijn lager dan die bij het heffen van de gebruiker, omdat: <ul style="list-style-type: none"> • er geen sprake is van leegstand (alle panden worden aangeslagen); • er wordt nagenoeg geen kwijtschelding van de rioolheffing wordt verleend; • er over het algemeen minder bezwaarschriften zijn te verwachten. 	<i>Vanuit de gemeente bezien:</i> De keuze uit het aantal maatstaven (zie hierna onder vraag 3) is bij de gebruikersheffing groter dan bij de eigenarenheffing
<i>Vanuit de burger bezien:</i> Voor de inwoners van Bussum verandert er weinig t.o.v. 2015. De eigenaren blijven rioolheffing aan de gemeente betalen.	<i>Vanuit de burger bezien:</i> Voor de inwoners van Naarden en Muiden verandert er weinig. De gebruikers blijven rioolheffing aan de gemeente betalen. De belastingbetaler stemt en met deze keuze wordt de democratische verantwoording bevordert.
nadelen	nadelen
<i>Vanuit de gemeente bezien:</i> De keuze uit het aantal maatstaven is bij de eigenarenheffing beperkt tot 2 mogelijkheden.	<i>Vanuit de gemeente bezien:</i> De (perceptie)kosten bij de gebruikersheffing zijn hoger dan die bij de eigenarenheffing, omdat: <ul style="list-style-type: none"> • er sprake is van leegstand (alle panden worden aangeslagen); • er kwijtschelding van de rioolheffing wordt verleend; • er over het algemeen meer bezwaarschriften te verwachten zijn.
<i>Vanuit de burger bezien:</i> De huurders van woningen in Naarden en Muiden ontvangen geen aanslag rioolheffing meer. De eigenaar kan de rioolheffing via een hogere huur of servicekosten op de huurder verhalen. Met name de woningcorporaties zullen met een lastenverzwaring worden geconfronteerd.	<i>Vanuit de burger bezien:</i> Voor de huurders van woningen in Bussum verandert er veel. Zij moeten rioolheffing aan de gemeente te betalen. Het is afwachten of de verhuurder de servicekosten zal verlagen. Anders is er sprake van "dubbele rioolheffing".
Keuze voor mengvorm: (waarbij zowel de eigenaar als de gebruiker wordt aangeslagen)	
Nadelen voor de gemeente van de mengvorm zijn hogere (perceptie) kosten. Indien de belasting zowel van de eigenaren als de gebruikers wordt geheven, is een controleerbare toedeling van kosten noodzakelijk. De Hoge Raad heeft bepaald dat de gemeente bij de toerekening van kosten aan het eigenaren- en het gebruikersdeel een zekere vrijheid toekomt. Wel moet op controleerbare wijze worden vastgelegd welke uitgaven in welke mate door het eigenarendeel, onderscheidenlijk gebruikersdeel worden gedekt. Deze eis lijkt met name te moeten waarborgen dat dezelfde kosten niet twee keer in rekening worden gebracht. Dit maakt deze vorm gevoelig voor bezwaar- en beroepsprocedures.	
Voordelen voor de burgers: de verschuiving in de lastendruk kan gelijkmatiger worden verdeeld over de inwoners van Naarden, Muiden en Bussum.	

Maatstaf van de heffing

Voor dit doel is in bijlage 1 (tabel A) een overzicht opgenomen, waarin de 4 mogelijke maatstaven voor de rioolheffing zijn opgenomen. Het betreft:

- 1) een vast bedrag, per aangesloten perceel;
- 2) de grootte van het huishouden;
- 3) de WOZ waarde;
- 4) omvang waterverbruik.

Vervolgens wordt in die tabel per maatstaf ingegaan op de voor- en nadelen. Deze voor- en nadelen worden zowel vanuit het perspectief van de gemeente als vanuit de burgers weergegeven.

Overwegingen bij keuze heffingsmaatstaf

Met behulp van de in tabel A (bijlage 1) genoemde voor- en nadelen wordt een keuze gemaakt welke heffingsmaatstaf(ven) in de toekomst het beste kan worden gehanteerd. In de navolgende tabel wordt de weging gepresenteerd vanuit de volgende aspecten: kostenaspect voor de gemeente, duidelijk en eenvoudig systeem, in hoeverre sluit nieuwe maatstaf aan bij huidige werkwijze in één van de fusiegemeenten hetgeen herkenbaarheid en acceptatie met zich meebrengt, mate van ambtelijke capaciteit, milieuaspect.

Uiteindelijk resulteert dit in de volgende score (zie kolom totaal score).

Tabel 3 Vanuit de gemeente gezien (woningen)

Soort maatstaf	Lage (perceptie) kosten	Eenvoudige maatstaf	Weinig bezwaren en beroepschriften	Waarborgen realiseren raming	Sluit aan bij huidige werkwijze in N, M of B (rioolheffing)	Profijt beginsel (milieu-aspect)	TOTAAL SCORE (optelling aantal keren Ja)	geschikt als eigenarenheffing en mengvorm	geschikt als gebruikersheffing
1 vast bedrag	1 ja	1 ja	1 ja	1 ja	2/3 Ja (B & M)	nee	4 2/3	ja	ja
2 grootte huishouden	1 ja	1 ja	1 ja	1 ja	1/3 Ja (N)	1/3 gedeeltelijk	4 2/3	nee	ja
3 WOZ waarde	1 ja	1 ja	Nee (zal voor gebruikers toemenen)	1 ja	nee	nee	3	ja	ja
4 omvang waterverbruik	nee	nee	nee	3/4 Minder goed	nee	1 ja	1 3/4	nee	ja

De keuzemogelijkheden in heffingsstructuren, belastingplichtigen en heffingsmaatstaven binnen de rioolheffing zijn groot. Naast de heffing van eigenaren is het ook mogelijk om een gebruikersheffing in te voeren. Op basis van de door ons gehanteerde uitgangspunten springen de maatstaven "vast bedrag" en "grootte huishouden" eruit.

De kosten van het leggen van riolering en de overige voorzieningen zijn voornamelijk vaste kosten. De mate van gebruik van de voorzieningen per individueel perceel heeft over het algemeen slechts een klein effect op de totale kosten. Het kostenpatroon van de voorzieningen rechtvaardigt daarom voor het gebruik een vast bedrag. De voorkeur gaat daarom uit naar de maatstaf "vast bedrag" in plaats van "grootte huishouden". Rest de vraag op welke wijze de maatstaf "vast bedrag" het beste voor de categorie 'woningen' kan worden doorgevoerd. Een gebruikersheffing of een eigenarenheffing. In tabel 2

zijn de voor- en nadelen van een eigenarenheffing en een gebruikersheffing naast elkaar gezet. De eigenarenheffing is een toestandsbelasting en de gebruikersheffing is een termijnbelasting. Degene die eigenaar is van een perceel met een directe of indirecte aansluiting op de riolering op 1 januari, dient voor het volledige jaar te betalen. Voor gebruikers geldt dat als zij in de loop van het jaar verhuizen, een deel van de heffing komt te vervallen (weglek effect door leegstand). Bij een keuze voor uitsluitend een eigenarenheffing zullen geen inkomsten vervallen. Bij een gebruikersheffing is dit wel het geval. Het periodiek volgen van alle verhuizingen binnen de gemeente Gooise Meren brengt perceptiekosten met zich mee. De eigenarenheffing springt er daarom voor de gemeente per saldo nadrukkelijk positiever uit.

Bij de eigenarenheffing treedt er een verschuiving op in de woonlastendruk van huurders naar eigenaren in de kernen Muiden en Naarden. In deze kernen was immers nog sprake van een gebruikersheffing. Dit heeft met name consequenties voor de woningcorporaties Stichting Dudok Wonen (761 woningen), Woningstichting Naarden (790 woningen) en Stichting Ymere (535 woningen). Van belang is deze consequenties met deze woningcorporaties door te spreken.

Voorstel:

Het voorstel is bij de belastingplichtige woningen een eigenarenheffing te hanteren. Als maatstaf is het voorstel een vast bedrag per pand te hanteren.

4. Opbrengstenniveau en tarieven

Voor de opstelling van de verordening rioolheffing in casu de bepaling van de tarieven is het voorstel o.a. de navolgende uitgangspunten te hanteren:

- ✓ 100% kostendekking nastreven;
- ✓ Uit oogpunt van herkenbaarheid en daarmee acceptatie bij de belastingplichtigen de percentuele lastendrukverdeling 2016 tussen woningen en niet-woningen aan te houden;
- ✓ Zoals eerder aangegeven een bedrijf als grootverbruiker te definiëren bij een jaarlijks waterverbruik dat meer is dan 1000 m³;
- ✓ Bij grootverbruikers een pragmatische staffeling aanhouden die enerzijds een onderscheid aanbrengt tussen bedrijven waarbij het waterverbruik substantieel verschilt en die anderzijds beperkte perceptiekosten met zich mee brengen.

Voor wat betreft de te behalen opbrengst rioolheffing is de gemeentelijke opgave om afgerond 5,4 miljoen euro te heffen en te innen. Dit is inclusief de voorgenomen indexatie van 0,9% zoals deze in de perspectiefnota is opgenomen. Deze heffing zal op basis van de gegevens met peildatum 1 juli 2016 worden opgelegd bij 25.460 woningen en 2.246 bedrijven.

De percentuele lastendrukverdeling 2016 ziet er als volgt uit, woningen (90,5%) en niet-woningen (9,5%). Dit betekent dat woningen afgerond € 4.887.000 ((90,5% van 5,4 miljoen euro) voor de rioolheffing in 2017 worden aangeslagen. Per woning is dat een bedrag van € 191,95. Om een beeld te schetsen hoe de belastingdruk per kern daarmee ontwikkelt is bijlage 2 opgesteld. Daar wordt dit per kern en per type huishouden (éénpersoons of meerpersoons) weergegeven.

Bij de bedrijven zal het restant ad € 513.000 worden opgelegd. Dit zal worden verdeeld tussen enerzijds bedrijven met beperkte waterafvoer (2.177 belastingplichtigen) en bedrijven grootverbruik (69 belastingplichtigen). Dit komt gemiddeld genomen neer op € 228,40 per bedrijf.

Met betrekking tot de staffeling van tarieven zijn diverse scenario's denkbaar. Een staffeling dient tot uitdrukking te brengen het substantieel verschil in waterverbruik van bedrijven en dient beperkte perceptiekosten met zich mee te brengen.

Het navolgende scenario wordt hiervoor voorgesteld:

<u>WATERVERBRUIK</u>	<u>AANTAL BEDRIJFSOBJECTEN</u>
0 – 1.000 m3	2.177
1.000 – 2.000 m3	32
2.000 – 5.000 m3	23
5.000 – 10.000 m3	10
Meer dan 10.000 m3	<u>4</u>
	2.246

Hoe bij de bedrijven met beperkt waterverbruik de lastendruk ontwikkelt is ook weergegeven in de tabellen van bijlage 2. Hierbij is voornamelijk het eerder genoemde gemiddelde tarief van € 228,40 per bedrijf aangehouden.

Exacte tarieven zijn pas gericht te bepalen bij de definitieve keuze van staffeling. Het voorgestelde scenario is als voorbeeld verder uitgewerkt in bijlage 3. Deze gecalculerde tarieven worden vergeleken met de gehanteerde tarieven in 2016 in de drie afzonderlijke kernen.

5. Samenvatting

Om de harmonisatie van de verordening rioolheffing door te voeren in 2017 wordt geadviseerd de navolgende uitgangspunten:

- *Één rioolheffing te hanteren. Hiermee wordt de structuur van de huidige rioolheffing gehandhaafd;*
- *Bij de belastingplichtige bedrijven (grootverbruikers) en bedrijven (met beperkte waterafvoer) een gebruikersheffing te hanteren;*
- *Een bedrijf als grootverbruiker te definiëren bij een jaarlijks waterverbruik dat meer is dan 1000 m3.*
- *Bij de belastingplichtige woningen een eigenarenheffing te hanteren;*
- *Als maatstaf voor bij de belastingplichtige woningen een vast bedrag per pand te hanteren;*
- Voor de opstelling van de verordening rioolheffing in casu de bepaling van de tarieven o.a. de navolgende uitgangspunten te hanteren:
  - 100% kostendekking nastreven;
  - De percentuele lastendrukverdeling 2016 tussen woningen en niet-woningen aanhouden;
  - Zoals eerder aangegeven een bedrijf als grootverbruiker definiëren bij een jaarlijks waterverbruik dat meer is dan 1000 m3;
  - Bij grootverbruikers de navolgende staffeling aanhouden:

<u>Waterverbruik</u>	<u>aantal bedrijfsobjecten</u>
0 – 1.000 m3	2.177
1.000 – 2.000 m3	32
2.000 – 5.000 m3	23
5.000 – 10.000 m3	10
Meer dan 10.000 m3	<u>4</u>
	2.246

Voor- en nadelen mogelijke heffingsmaatstaven rioolheffing

Tabel A Overzicht voor- en nadelen van een viertal heffingsmaatstaven		
Heffingsmaatstaf	Voordelen	Nadelen
A.Vast bedrag per pand (Landelijk hanteert 53% deze vorm bij eigenarenheffing en 39% bij de gebruikersheffing)	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze maatstaf kan zowel voor gebruikers als voor eigenaren gelden; Duidelijk en eenvoudig systeem; Niet gevoelig voor bezwaar en beroep; Lage administratieve lasten; 	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze maatstaf houdt geen rekening met de mate van gebruik riolering (profijtgedachte).
	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Herkenbaarheid in de kern Bussum (2015) en feitelijk ook voor de kern Muiden; Beperkte lastenverschuiving in Muiden en Bussum plaatsvinden. 	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Voor Naarden wordt dan een ander systeem geïntroduceerd, met name de éénpersoonshuishoudens gaan in Naarden meer betalen.
B.Grootte van het huishouden/ (Landelijk hanteert 10 % deze vorm bij de gebruikersheffing)	<i>Vanuit de gemeente gezien.</i> <ul style="list-style-type: none"> Er wordt enigszins rekening gehouden met het profijtbeginsel (de vervuiler betaalt); Duidelijk en eenvoudig systeem voor de woningen. Gezinsgrootte is bij gemeente bekend; 	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze maatstaf kan alleen voor de gebruikers gelden; Is voor de bedrijven in NMB een nieuw, maar ook bewerkelijk systeem, omdat bijvoorbeeld het aantal werknemers mutatiegevoelig is en de gemeente voor informatie afhankelijk is van belastingplichtige. De woningen en bedrijven worden verschillend belast; Gevoelig voor bezwaar- en beroepschriften; Hogere administratieve lasten (elke wijziging van 1 naar meerpersoonshuishouden en omgekeerd en mutaties in werknemersbestand, levert teruggaaf of extra heffing op).
	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Herkenbaar voor de inwoners van Naarden. Naarden hanteert nu voor woningen twee tarieven: één voor 1 persoons- en één voor meerpersoonshuishoudens. 	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Voor de inwoners van Bussum en Muiden wordt een ander systeem geïntroduceerd. Bij invoering van huidige systeem Naarden gaan de éénpersoonshuishoudens er in Muiden en Bussum op vooruit en de meerpersoonshuishoudens zullen meer moeten gaan betalen; Voor bedrijven (ook in Naarden) een nieuw systeem waarbij zij jaarlijks de informatie moeten verstrekken.

Heffingsmaatstaf	Voordelen	Nadelen
C.WOZ waarde (Landelijk hanteert 7% deze vorm bij de eigenaren-heffing en 5% bij de gebruikers-heffing)	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Bij deze maatstaf kan zowel de gebruikers als de eigenaren worden belast; Duidelijk en eenvoudig systeem; WOZ gegevens zijn voor handen, lage perceptiekosten. 	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze maatstaf houdt geen rekening met mate van gebruik riolering; Onherkenbaarheid, geen van de 3 fusiegemeenten hanteert deze vorm voor de rioolheffing; Gevoelig voor bezwaar en beroep immers de gebruiker krijgt een (veel groter) belang bij de WOZ waarde.
	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Voor de kleinere woningen/bedrijven zal deze maatstaf gunstiger uitpakken. 	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Over de gehele linie zal een verschuiving van de belastingdruk plaatsvinden; Onherkenbaarheid, geen van de 3 fusiegemeenten hanteert deze vorm voor de rioolheffing.
D. Omvang waterverbruik (Landelijk hanteert 10% deze vorm bij de gebruikers-heffing)	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze werkwijze (waarbij meerdere klassen in m3 worden gehanteerd) komt het beste tegemoet aan het profijtbeginzel "de vervuiler betaalt". 	<i>Vanuit de gemeente gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Deze maatstaf is niet mogelijk bij eigenarenheffing; Gevoelig voor bezwaar en beroep Administratief een bewerkelijke systeem (maatstaf). Hogere perceptiekosten. Voorbeelden zijn opvragen (water)gegevens bij derden, niet afgevoerde (afval)water wordt niet in rekening gebracht; Onherkenbaarheid: Het waterverbruik geeft van oudsher een goede relatie weer tussen het gebruik van de riolering en de rioleringskosten. Met de nieuwe gemeentelijke taken inzake hemel- en grondwater is de band tussen de ontstaanskosten en het waterverbruik echter een stuk losser geworden. Een groot deel van de rioleringskosten zit namelijk in de afvoer van hemelwater.
	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> De burger kan in voorkomende gevallen de aanslaghoogte enigszins beïnvloeden; 	<i>Vanuit de burgers gezien</i> <ul style="list-style-type: none"> Grote gezinnen worden zwaarder belast.

Noot: De gegevens omtrent de mate van landelijk gebruik zijn ontleend aan de Coelo-atlas 2015.

Berekening ontwikkeling woonlasten huishouden/bedrijf**Bijlage 2**Uitgangspunten 2017

- Waarde woning/bedrijf € 350.000
- Lastendrukontwikkeling OZB 6,9%
- Grondslag rioolheffing: Vast bedrag per pand voor woning, gemiddeld genomen € 228,40 voor bedrijf met beperkt waterverbruik
- Lastendrukontwikkeling afvalstoffenheffing 0,9% (enkel voor woningen)

Eenpersoonshuishouden

	MUIDEN	BUSSUM	NAARDEN	Gooise Meren
eigenaar/bewoner	2016	2016	2016	2017
OZB	€ 277,90	€ 277,90	€ 277,90	€ 297,08
Afvalstoffenheffing	€ 168,60	€ 168,60	€ 168,60	€ 170,10
Rioolheffing	€ 273,60	€ 182,52 *	€ 150,48	€ 191,95
Totaal	€ 720,10	€ 629,02	€ 596,98	€ 659,13

Gebruiker	2016	2016	2016	2017
OZB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	€ 168,60	€ 168,60	€ 168,60	€ 170,10
Rioolheffing	€ 273,60	n.v.t.	€ 150,48	n.v.t.
Totaal	€ 442,20	€ 168,60	€ 319,08	€ 170,10

Meerpersoonshuishouden

	MUIDEN	BUSSUM	NAARDEN	Gooise Meren
eigenaar/bewoner	2016	2016	2016	2017
OZB	€ 277,90	€ 277,90	€ 277,90	€ 297,08
Afvalstoffenheffing	€ 264,96	€ 264,96	€ 264,96	€ 267,34
Rioolheffing	€ 273,60	€ 182,52 *	€ 214,08	€ 191,95
Totaal	€ 816,46	€ 725,38	€ 756,94	€ 756,37

Gebruiker	2016	2016	2016	2017
OZB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	€ 264,96	€ 264,96	€ 264,96	€ 267,34
Rioolheffing	€ 273,60	n.v.t.	€ 214,08	n.v.t.
Totaal	€ 538,56	€ 264,96	€ 479,04	€ 267,34

Bedrijf met beperkt waterverbruik

	MUIDEN	BUSSUM	NAARDEN	Gooise Meren
eigenaar/bewoner	2016	2016	2016	2017
OZB	€ 776,31	€ 776,31	€ 776,31	€ 829,88
Afvalstoffenheffing	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rioolheffing	€ 273,60	€ 182,52 *	€ 214,08	€ 228,40
Totaal	€ 1.049,91	€ 958,83	€ 990,39	€ 1.058,28

Gebruiker	2016	2016	2016	2017
OZB	€ 354,90	€ 354,90	€ 354,90	€ 379,39
Afvalstoffenheffing	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rioolheffing	€ 273,60	n.v.t.	€ 214,08	€ 228,40
Totaal	€ 628,50	€ 354,90	€ 568,98	€ 607,79

Noot *) vanuit de veronderstelling dat de verordening rioolheffing van de kern Bussum in tact bleef